

ПРОФЕСОР ЛЮДМИЛА МИКОЛАЇВНА ТЕРЕНТЬЄВА

Л. М. Терентьєва народилася 20 березня 1935 р. у м. Богучарі Воронезької області (Росія). Батько Терентьєв Микола Іванович — вчитель, учасник ВВВ. Мати Клавдія Єгорівна — домогосподарка, що виховала чотирьох дітей. Після закінчення в 1953 р. середньої школи № 3 м. Липецька з медаллю поступила на фізико-математичний факультет Воронезького педінституту, який закінчила в 1958 р. З 1958 по 1962 р. працювала учителем фізики і математики у м. Холмську Сахалінської області.

В 1963 р. поступила до аспірантури Іванівського педагогічного інституту на кафедру філософії (науковий керівник А. І. Уйомов, нині — професор ОНУ). З 1964 р. продовжила навчання в Одеському державному університеті на кафедрі філософії, завідувати якою був запрошений її науковий керівник Уйомов А. І.

З 1967 р. після закінчення аспірантури Терентьєва Л. М. працювала на цій же кафедрі на посаді асистента, старшого викладача, доцента. У 1970 р. Л. М. Терентьєва захистила в ОДУ ім. І. І. Мечникова кандидатську дисертацію на тему: “Онтологічні передумови фізичної теорії і проблема оцінки їхньої складності”.

Л. М. Терентьєва без відриву від педагогічної роботи підготувала й у 1994 р. захистила докторську дисертацію на тему: “Системно-параметричний аналіз структури і розвитку наукової теорії”. Захист відбувся у раді Інституту системного аналізу Російської Академії Наук (м. Москва, опоненти — д. ф. н., професор Л. Б. Баженов, д. ф. н., професор Н. Ф. Овчинников, д. ф. н., професор В. Н. Костюк, провідна установа — інститут філософії АН України).

В цей час Л. М. Терентьєва — професор філософського факультету Одеського національного університету. Читає курси філософії науки, класичної логіки, метафізики аспірантам, магістрам і студентам філософського і природничих факультетів. Нагороджена знаком “Відмінник освіти України”. Член ученої ради філософського факультету і спеціалізованої ради з захисту докторських дисертацій із філософських спеціальностей ОНУ, член редколегії серії “Філософія” Вісника ОНУ ім. І. І. Мечникова.

У працях Л. М. Терентьєвої запропонована системно-параметрична реконструкція механізму взаємозв’язку філософії і науки, що дозволяє відповісти на запитання: “Як може і повинна працювати наука?” (М. Вартофський) для того, щоб зрозуміти й інше: “Як може і повинна працювати філософія?”; експлікована специфіка передумовного відношення між філософією і наукою з метою дослідження проблеми демаркації філософських

і наукових тверджень. Нею запропонована системно-параметрична модель наукової теорії, а також класифікація онтологічних структурних передумов фізичної теорії. Запропоновано новий вимір закону пропорційності маси й енергії; проведений структурно-онтологічний аналіз полеміки про статус “фізичної реальності” і обґрунтований перегляд оцінки полеміки В. Леніна з “енергетистами”. Проведено системно-параметричну інтерпретацію основ квантової механіки в термінах реляційного аналізу і синтезу, запропоноване нове розуміння квантово-кореляційних зв’язків.

У працях Л. М. Терентьевої досліджується специфічно системна проблематика при аналізі структури і розвитку наукової теорії з використанням категоріального апарату параметричної загальної теорії систем і мови тернарного опису (МТО), розроблених А. І. Уйомовим і його школою. У подвійному системному моделюванні досліджена еволюція принципів відносності і додатковості, обґрунтований зв’язок принципу релятивізму з якістю локальності об’єктів доквантової фізики. Л. М. Терентьева дійшла висновку про те, що немає онтологічних основ для синтезу квантової механіки і теорії відносності. Розвиток наукової теорії представлено як закономірне прагнення системи згодом перейти до стану системного “реляційного колапсу”, у термінах якого проводиться аналіз “замкнутої теорії” В. Гейзенберга.

В області логіки у працях Л. М. Терентьевої досліджується системна проблематика силогістики Аристотеля, проведено системний аналіз фігур простого категоричного силогізму, вірогідність силогістичного висновку, проведено дослідження аксіоми простого категоричного силогізму з погляду сучасної онтології, у рамках двоїстого системного моделювання досліджене співвідношення дедукції та індукції.

Л. М. Терентьева є постійним учасником наукових конференцій “Сучасна логіка: проблеми теорії, історії і застосування в науці”, які проводяться Санкт-Петербурзьким державним університетом. Л. М. Терентьева проводить дослідження з удосконалення методики ігрового навчання на заняттях із класичної логіки, метафізики і філософії науки. За курсом філософських і методологічних проблем науки підготувала й опублікувала:

1. Системно-параметричний аналіз структури та розвитку наукової теорії. — Київ: НМК ВО, 1991. — 4 др. арк.

2. Філософські семінари. — Одеса, 1992. — 11 др. арк.

3. Філософія науки. Програма курсу, семінарські заняття, задачі, питання, література. — Одеса, 2004 — 3,5 др. арк.

Лекції і семінарські заняття Л. М. Терентьевої по-справжньому цікаві і високо ціняться студентами.

Розробка технологій методики ігрового навчання — одна з центральних тем у творчості Л. М. Терентьевої. Опубліковано:

1. Интеллектуальная игра в обучении / Філософські проблеми гуманізації освіти. — Одеса: Студія “Негоціант”, 2004.

2. Игровые технологии обучения логической способности суждения // Проблеми викладання логіки і дисциплін логічного циклу. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. — К., 2004.

Про Терентьєву Л. М. та її праці можна прочитати в таких виданнях:

1. П. В. Алексеев. Философы России XIX — XX столетий. Биографии, идеи, труды. — М.: Академический проспект, 2002.
2. Логика. Библиографический справочник. — С. — Пб: Наука, 2001. — С. 391 — 392.
3. Наукова еліта Одещини. — Частина I. — Одеса: ПУБІ “Європа-Центр”, 2005. — С. 277.

О. В. Чайковський